

De Nieuwe Rijken

ROMAN

door **A. HANS**

Er kwam een bode. De kommandant der plaats zou gaarne een onderhoud met luitenant Karlsen hebben.

— Ik kom dadelijk, zei deze.

— Weet de heer luitenant het al? vroeg de militair, van luitenant Smit?

— Ik hoor het daar juist. Hoe is de luitenant vermoord.

— Gewurgd!

— O, die ellendingen! En aan de grens.

— De kommandant wil er heen gaan en verzoekt u hem te vergezellen, naar ik meen.

— Ik kom dadelijk.

Even nog was Karlsen alleen.

— Nu komt het er op aan te veinzen, mompelde hij. De zaak rolt al goed. Smokkelaars. Als Marie maar zwijgt...

Hij begaf zich naar het bureau, en groette den kommandant.

— U kent het nieuws, zei deze.

— Ja. Hoe verschrikkelijk is dat? Ik ben er geheel van ontdaan.

— Een geweldige moord... En geheimzinnig.

— Zoo... geheimzinnig ook!

— Vindt gij niet?

— Ik kan er nog niet over oordeelen, daar ik onbekend ben met de bijzonderheden.

— Gaarne wilde ik, dat gij mij naar de grens vergezeldet. Dan zult ge beter kunnen oordeelen.

Karlsen hoorde wat spot in den toon van den kommandant en eensklaps gevoelde hij hevigen angst... O, moest de toelag eens aan 't licht komen... Maar 't kon niet. De getuigen hadden gezworen te zwijgen en 't was in hun eigen belang. Zou Marie dan gesproken hebben.

Ze stapten op... Karlsen had een indruk of hij naar een strafplaats wandelde. Nu zou hij moeten veinzen:

Zijn functie, zijn eer en misschien zijn leven hingen er van af.

— Desoldaten spreken er druk over, merkte de kommandant op.

— 't Is ook een verschrikkelijke gebeurtenis. Er vallen veel menschen nu... daarvoor is 't oorlog.. maar een moord blijft een moord...

— En dan dat geheimzinnige! 't Is aan de grens altijd rustig. Nu een officier in een gracht. En niemand van de schildwachten heeft den luitenant gezien... Gij ook niet?

— Ik?

— Gij zijt toch ook met uw auto aan de grens geweest. Tenminste zoo rapporteerde de wacht.

— Ja... zooals bijna elken nacht.

— En gij hebt Smit niet gesproken?

— Gistermorgen voor 't laatst.

— Nu we zullen samen een onderzoek instellen...

Karlsen gevoelde zich al meer en meer ongerust... Het was een moeilijke tocht voor hem...

Een Onverwachte Aanklagster.

Flip en Jules Bruwaan zaten dien nacht verdoken aan de grens. De visscher vooral verkeerde in hevige spanning. Het net was

gelegd. Zou de vogel zich laten strikken.

Hij had een brief aan Smit weten te bezorgen, waarin hij voorwendde goede zaken met hem te doen. Maar hij wilde geheimhouding. Geen getuigen dus bij het onderhoud, dat hij aan den luitenant vroeg. 't Was in 't belang der zaak zelf. De samenkomst kon plaats hebben aan de grens.

En op de bepaalde plek lag Flip nu te wachten. Zou Smit komen.

Dan wilden de visscher en Bruwaan hem over de grens sleuren, binden en hem den mond stoppen. Ze hadden een gevangenis klaar, waar niemand den Duitscher zou zoeken. En deze moest dan wel bekennen waar Marie was, want Flip twijfelde er niet in 't minst aan, dat de luitenant de eenige schuldige was.

— Ik hoor iets, zei Bruwaan.

— Ja, een auto... Zou hij 't zijn...

— Maar dan is hij niet alleen.

— Hij stuurt dikwijls zelf. God geve, dat hij 't is. We zullen den sloeber rap over de grens halen. 't Is hier een eenzame plaats.

— Ik heb de prop voor zijn snuit klaar. Dat is nummer een... hij moet niet roepen. anders is 't spel verbod.

— Ik heb een fleschje. Dat was misschien nog beter.

— Hem verdooven?

— Natuurlijk! Dat doen we. Dan roert hij zijn bek zeker niet.

De mannen wachtten. Ze zagen 't schijnsel der lantaars.

Maar de auto reed door...

— Ze hebben er iets uitgegooid, zei Flip.

— Zeker smokkelwaar?

— We zullen gaan zien...

Tot hun ontzetting vonden de mannen een lijk...

— Er is zeker een misdaad gebeurd, zei

Flip. Laat ons nu maar gauw terug keeren, opdat we hier niet ingemengd worden.

Bruwaan vond dit ook het beste. Ze verlieten de grens en trokken den polder in.

Eensklaps ontmoetten ze een meisje.

— Wie is daar ? vroeg Flip.

— O, Flip gij ? klonk het. Ik ben het, Marie...

— Marie... gij... gij ! herhaalde Flip ontroerd. O, is het mogelijk... Zijt ge vrij ?

Snikkend omhelsde Marie haar verloofde.

— O, het is zoo'n vreeselijke avond geweest ! kreunde ze. Ik heb Smit gedood.

— Den luitenant...

— Hij sloot me op.

En Marie vertelde nu alles. En Flip prees haar om haar moed.

Bruwaan stond daar geduldig te wachten. Flip, die vrij goed Engelsch sprak, deelde hem alles mee. En Bruwaan ook beweerde, dat Marie niet de minste vrees moest hebben.

Het was een treffend weerzien geweest. Flip leidde Marie mee naar de hoeve. Maar hij kon niet denken, dat het lijk uit de auto dat van Smit was.

Maar den volgende morgen vernam hij, dat Smits lijk in een gracht aan de grens lag, en soldaten beweerden, dat vluchtelingen of smokkelaars den officier hadden gedood.

— Laat ons naar de grens gaan, en ik zal daar de waarheid verklaren, zei Marie. Anders wordt het dorp nog gestraft. En dit geheim moet me van 't gemoed. Ik heb toch mijn eer verdedigd.

... ..
En toen nu Karlzen met den kommandant aan de grens verscheen, schrok hij geweldig. Daar zag hij Marie Deraad. Even duizelde hij.

— Hier ligt luitenant Smit, zei de kommandant.

— Ik heb hem gedood ! riep Marie, die op neutraal gebied stond.

De kommandant keek verbaasd op...

— Smit had me ontvoerd, vervolgde het meisje, en ze vertelde alles, wat er gebeurd was.

De kommandant verklaarde, dat hij haar daad kon begrijpen.

— Maar dan is het lijk uit dat kasteel naar hier gebracht, zei hij tot Karlzen.

— Ik begrijp er niets van, stamelde de officier.

De kommandant keek hem doordringend aan.

— Kunt ge waarlijk geen inlichtingen geven ? vroeg hij zacht...

— Wilt gij mij beledigen ?

— Neen, maar ik moet het onderzoek doen. Wat weet ik van Smits gedagingen.

— Ja, dat lijk is hier gevoerd ! riep Flip, en hij vertelde, hoe hij het 's nachts uit de auto had zien werpen.

— En wie was er in die auto ? vroeg de kommandant.

— Dat kon ik niet zien, maar het zal Karlzen wel geweest zijn !

— Ik verdedig me niet tegen dien burger, zei Karlzen smalend.

— We zullen op het dorp het onderzoek voortzetten, sprak de kommandant. Ik moet natuurlijk de soldaten uit het landgoed ondervragen.

Hij gaf bevelen het lijk te vervoeren. Karlzen verwijderde zich, beweerend dat hij zich nu van de zaak niets meer aantrok.

Marie keerde met Flip terug. Ze had haar plicht gedaan.

Wanhopig.

Dien middag zat Karlzen in zijn kwartier. Hij had aan alles gedacht. Er was maar een uitweg: de smadelijke vlucht naar het neutrale land. Kon hij Geertrui maar meenemen ? Ze zou het wel doen.

De kommandant wilde de soldaten uit het kasteeltje ondervragen. Die zouden wel door de mand vallen.

— En dan ben ik verloren, zei de officier. Ik moet weg... En Geertrui gaat mee. Ik zal ze halen.

Hij maakte zich gereed. Hij was vreeselijk opgewonden. Nu brak hij heel zijn positie.

Hij riep de vrouw van het kwartier.

— Als ze komen om mij, zeg dan dat ik naar de stad ben ! gebood hij.

— Goed, luitenant. Naar de stad, hé ? Ge zijt ontdaan ! 't Is ook een vreeselijke geschiedenis met uw vriend Smit.

— Ja... tot straks.

— Goede reis. Ik zal de boodschap doen als er iets komt... Kijk eens, een soldaat brengt juffrouw Geertrui op, hernam de vrouw eensklaps.

— Geertrui, kreet Karlzen.

Hij keek door het raam.

— Zij leggen ons listen... dacht hij. Ik mag geen oogenblik meer verliezen

— Och, dat is voor een ondervraging, denk ik, zei hij, trachtend zich te beheerschen. Nu, ik ga...

Langs achteren, door den tuin verliet hij het huis.

— Wat nu ! vroeg hij zich angstig. 't Brutaalste, 't beste... Naar de grens maar ! Zonder omwegen. De soldaten vermoeden nog niets... Ik kan Geertrui niet meenemen. 't Is te laat. Maar ze zal wel achterna komen.

Hij koos den weg langs de duinen en zag tot zijn geruststelling, hoe de soldaten hem nog groetten. Hij had reeds het gevoel een vervolgde te zijn.

— Geertrui ook herhaalde hij telkens. O, als ze haar toch maar laten gaan ! Waarom zijn we niet eerder vertrokken ! De kommandant zal ons allerlei lagen leggen, want hij zegeviert in zijn haat.

Geertrui aangehouden ! Dat is allemaal wraak van den kommandant hier. Hij zal ons in niets sparen. Maar ik geef mij niet over als een man, die maar goed is voor het front. O, als ze nu Geertrui maar los laten ! dat ze bij mij kan komen. Alleen ginder zou ik vreeselijk vinden ! Zij zou mijn huishoudster, mijn meid zijn, die me niets kost ; integendeel ze brengt nog geld mee. En die haai van een kommandant houdt haar nog net aan, maar ze zullen haar toch moeten los laten, zij heeft met de zaak niets te maken.

Zoo mijmerde Karlzen, terwijl hij haastig voortstapte. Hij was nu niet ver van de grens en bleef even besluiteloos staan.

Wat zou hij doen ? Langs de post gaan, of dwars door het land ?

— Dwars door het land maar, mompelde hij. Die kommandant is tot alles in staat en kan bevelen gegeven hebben per telefoon. Nog vijf minuten en ik lach met hun kriegsraad en hun bedreigingen. Deserteur ! Och, ik zal aan 't eind van den oorlog de eenige niet zijn, want 't gaat niet naar den zin met de kriegsbedrijven. 't Laatste offensief is weer dood geloopen evenals de vorige. Wij gaan geen stap vooruit, terwijl de tegenstand reserves wint. En liever deserteur dan als held ergens aan 't front, in een put geduwd.

(i Vervolgt).

Leest en verspreidt "De Poperingenaar,"